

Микита Кадан. Прем'єра

Чотири місяці поспіль у столичному «Pinchuk Art Centre» мистецьке дійство: «Камінь б'є камінь». Так назвав свою першу персональну виставку київський художник Микита Кадан.

2007 року він закінчив Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури. Навчався під керівництвом народного художника України і Шевченківського лауреата Миколи Стороженка. У своїх роботах використовує інсталяцію, скульптуру, живопис та колаж. Митець рефлексує над питанням нерозривності теперішнього з минулим, ілюструючи сторінки нашої історії. Ця тема домінує і в експозиції: Микита Кадан глибоко осмислює висліди політичного насильства та радянської утопії. І звертається до художньої мови славетного Українського авангарду.

Починається експозиція художньо-історичною рефлексією, більшою мірою через роботи творців цієї мистецької течії. Своїми особливими художніми прийомами Кадан фокусує увагу глядача на тому, що вже вписано скрижаллю в історію вітчизняного мистецтва.

Ось «Перемога над сонцем», інсталяція у вигляді зігнутої решітки для вікон. З одного боку, це присвята однойменній футуристичній опері Михайла Матюшина та Олексія Кручених, а з іншого, об'єкт повертає до візуальної культури пострадянської доби.

Своїм творчим інтерпретуванням Микита Кадан часто мовби озвучує мистецькі голоси попередників. У його творах хазяйнують «духи історії», під чийм пильним поглядом лише примножуються катаклізми і катастрофи. Їх, ці духи, зібрано у серіях «Глядачі» та «Зламане древко».

У першій картині творець звертається до свого предтечі Олександра Родченка, який 1937 року був змушений замалювати створені ним портрети комісарів, бо тих репресували, оголосили «ворогами народу». А друга картина – це як відлуння втрачених артефактів українського художнього авангарду і болісна туга сьогочасних руїн – у зоні війни на Донбасі.

Так мистецтво ув'язує колективні пам'яті рефлексіями та історичними аналогіями: художній погляд на архівні набутки, на документи та інші історичні джерела лише розширюють цей сектор історичного овиду.

Експозиція спонукає до болючих роздумів про наше недавнє життя «в сім'ї братніх народів», про комуністичну ілюзію кольору крові, що дзвеніла кайданами і вимощувала шлях тілами мільйонів невинно вбитих.

На виставці я зустріла молодих людей, моїх ровесників. Які їхні враження?

Дар'я Григор'єва, студентка столичного Коледжу мистецтв та дизайну, зізналася: спершу відчула щось моторошне. Але картини приваблюють її своїми лініями та таємничими тонами. «Щось є в них загадкове і недоступне. Зрештою, маю трохи сумбурні і незвичайні почуття після цієї виставки», – говорить Дар'я.

Неоднозначно сприйняла виставку й Анастасія Мосєєва, студентка-журналістка Київського університету імені Бориса Грінченка: «Здавалося б, продумано до деталей кожна експозиція. Її розташування. Візуальне сприйняття підсилено аудіоефектами. Це допомагає зосередитись. Але разом з тим доки не прочитаєш опис експозиції або не послухаєш анотацію екскурсовода, щось збагнути нереально».

Володимир Могилевич, студент V курсу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, не є шанувальником такого, як він каже, «складного мистецтва», але візуально виставка припала йому до душі. На його думку, унікальною її робить різноманітність та оригінальність творів. «Людям це дає можливість глибше перейматися мистецтвом, – розмірковує хлопець. – Відчути ті емоції та переживання, які надихали автора. Та оскільки мистецтво – річ суб'єктивна, кожен відчує інсталяції по-своєму, і у кожного вони викликатимуть різні відчуття».

Виставка «Камінь б'є камінь» триватиме до середини серпня. Вхід сюди безкоштовний. Можна навіть за допомогою мобільного телефону скористатися аудіогідом «Explainit» для індивідуального знайомства з творами.